

Nastavení podmínek užití při poskytování dat

JUDr. MgA. Jakub Míšek, Ph.D.

Ústav práva a technologií, PrF MUNI

Digitální a informační agentura

Klíčové otázky

- Mohou si poskytovatelé dat určit podmínky využívání dat jak chtějí, nebo mají nějaké limity?
- Jak je to s poplatky?
- Jsou vůbec podmínky užívání dat vymahatelné?

Předpoklady příspěvku I – Věcné vymezení

- Zaměřuje se na data, která spadají do rozsahu aplikace směrnice o otevřených datech (2019/1024)
 - = data která jsou, nebo mohou být aktivně poskytována veřejnosti
- Na národní úrovni – česká právní úprava
- Neřeší řízený přístup k datům (na EU úrovni DGA)
- Neřeší předávání dat mezi orgány veřejné správy v rámci výkonu jejich agend

Předpoklady příspěvku II – Ochrana dat

- Autorskoprávní ochrana dat?
- Autorskoprávní ochrana databáze
- Sui generis ochrana databáze
- Jiné ochrany
 - Osobní údaje
 - Obchodní tajemství
 - Utajované informace ...
- Prostá data

Unijní úprava

– Open Data Směrnice (2019/1024):

- Obecná zásada: Data musí být zveřejňována tak, aby bylo maximálně umožněno jejich další užití – jak po technické tak po právní úrovni
(např. výslovná nemožnost omezit další užití skrz sui generis ochranu databází)

– Čl. 8 odst. 1: **Standardní licence**

Opakované použití dokumentů smí podléhat pouze podmínkám, které jsou objektivní, přiměřené, nediskriminační a odůvodněné cílem veřejného zájmu. Podléhá-li opakované použití podmínkám, nesmějí tyto podmínky zbytečně omezovat možnosti opakovaného použití a nesmějí být použity k omezení hospodářské soutěže.

– Čl. 6: **Zásady vybírání poplatků**

Odst. 1: Opakované použití dokumentů je bezplatné. Může však být povoleno účtovat mezní náklady vynaložené na reprodukci, zpřístupňování a šíření dokumentů, jakož i na anonymizaci osobních údajů a na opatření přijatá na ochranu důvěrných obchodních informací.

Výjimky: povinné subjekty, které musí vytvářet příjmy k zajištění svého provozu; knihovny; veřejné podniky

Česká úprava

- Obecná úprava: z. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (SvInf)
 - Obdobná úprava i v z. č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí
 - Upravuje poskytování na žádost i zveřejněním
 - Problém žádosti od jiného povinného subjektu:
 - § 4 odst. 2: *V případě, že je žadatelem povinný subjekt, je mu poskytována informace za stejných podmínek jako jiným žadatelům.*
- „Standardní podmínky užití“ – Varianta unijního pojmu „standardní licence“
- Poplatky – úhrada nákladů omezená na reálné náklady

Standardní podmínky užití

- Definice v § 4a odst. 1 SvInf (poskytování na žádost); dále využito rovněž v § 4b (poskytování zveřejněním) a v z. č. 123/1998 Sb.

Informace se poskytují za

„podmínek, které jsou objektivní, přiměřené, nediskriminační, nevýhradní a neomezují způsob ani účel následného využití poskytovaných informací (dále jen „standardní podmínky užití“)“

Obsah chráněný autorským právem

- Varianta 1: Práva vykonává povinný subjekt
 - Např: Zaměstnanecké dílo, nebo možnost udělit podlicenci
 - Možné poskytnout na žádost i zveřejněním (pokud to umožňuje rozsah případné podlicence)
 - Poskytovatel musí udělit licenci která v maximální míře umožní další zpracování
- Varianta 2: Práva povinný subjekt nevykonává
 - Nemožné poskytnout zveřejněním
 - Stále možnost poskytnout na žádost, pokud je splněna podmínka aplikace zákonné licence užití díla pro úřední účel (§ 34 písm. a) AutZ+ tříkrokový test dle § 29 AutZ)
 - Pokud není možné aplikovat zákonnou licenci, tak se informace neposkytne (§ 11 odst .2 písm. c) SvInf)

Vymahatelnost podmínek užití

- Pokud jsou informace poskytované chráněné právem duševního vlastnictví, je vymahatelnost spojená s licenční smlouvou – neproblematické (protože CC)
- Pokud jsou poskytována prostá data je vymahatelnost vlastních podmínek užití velmi problematická
 - Problém: Uzavření smlouvy – Identifikace stran
 - Z ujednání musí být jasné, že to je smlouva; obecné „podmínky užití“ spíše nedostatečné
 - Přílišné požadavky ale možná v rozporu s právními požadavky na dostupnost dat a jejich snadné opětovné užití
 - Reálně jde spíše o doporučení

Shrnutí

- Poskytovatel musí maximálně umožnit jakékoli další užití vč. komerčního
- Pragmaticky se podmínky mohou omezit na uvedení zdroje
- Pokud je poskytován obsah chráněný právy duševního vlastnictví která poskytovatel vykonává, musí je v maximální možné míře licencovat příjemci obsahu, aby bylo umožněno opětovné užití
- Vlastní podmínky užití jsou spíš nevymahatelné
- Role podmínek užití je primárně informovat a zajistit právní jistotu příjemce informací

Děkuji za pozornost!

Otázky?

misek@muni.cz